

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสรุปผลในการวิจัยได้ ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เอกสารประกอบการเรียนเรื่องการเขียนบทร้อยกรอง สำหรับช่วงชั้นที่ 2 และสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง และแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ แล้วนำชุดกิจกรรม แบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง และแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมนำมาปรับปรุงแก้ไขคำผิด การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรม จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ความเหมาะสมของแบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง และตรวจสอบความเหมาะสมของแบบวัดเจตคติ ต่อจากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของชุดกิจกรรม ความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ แล้วนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง และแบบวัดเจตคติ ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐาน ต่อจากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดโป่งตามุข อำเภอพานทอง สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2548 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 40 คน เมื่อทดลองกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. ชุมกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีประสิทธิภาพ 89.81/ 91.00 แสดงว่า ชุมกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

2. ความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมมีความพึงพอใจระดับมาก ยกเว้นการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ การเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองทำให้สามารถเลือกคำมาใช้ได้หลากหลาย การเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองช่วยในการพัฒนาด้านการเขียน และการใช้คำได้ถูกต้อง และนักเรียนควรฝึกใช้คำต้องจงให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการเขียนบทร้อยกรอง อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีประเด็นหลักในการวิจัย 3 ประเด็น คือ 1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียน

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีประสิทธิภาพ 89.81/ 91.00 ซึ่งตรงกับ

สมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการ โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง สร้างชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง นำชุดกิจกรรมเสนอประธานกรรมการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม นำมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมด้าน โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหา ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 0.9 และหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้ สูตรครอนบัค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.99 แล้วจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นปฏิบัติตามหลักการ สร้างตามแนวทฤษฎีของ ทิศนา แจมมณี (2534, หน้า 3-7) คือ การเรียนรู้ต้องเรียนด้วยความ เข้าใจ ประกอบด้วยกระบวนการฝึก ฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้และ การปฏิบัติอย่างชำนาญ พร้อมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ต่อเนื่อง มีการจัดองค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ที่มีลักษณะสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถบูรณาการกับ การเรียนการสอนปกติ และมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ตามความ เหมาะสม และสร้างตามแนวทฤษฎีของควอน (Duan) (ฉลอง ทับศรี, 2540) คือ สร้างชุดกิจกรรม ให้มีองค์ประกอบชัดเจน ซึ่งชุดกิจกรรมในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยคู่มือชุดกิจกรรม แผนการ จัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ บัตรความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ กิจกรรม เกณฑ์การประเมิน โดยสร้างอย่างเป็นระบบ เริ่มเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จากง่าย ไปสู่ยาก กำหนดจุดมุ่งหมายชัดเจน ส่วนกิจกรรมประกอบด้วยรายละเอียดที่ชัดเจน มีคำชี้แจง เรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การเรียนรู้แบบ ร่วมมือ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการศึกษาความรู้จากชุดกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง นำความรู้ที่ได้รับมาอภิปรายร่วมกัน ช่วยกันทำแบบฝึกหัด เมื่อนักเรียนพบข้อสงสัย หรือสิ่งที่ไม่เข้าใจสมาชิกจะช่วยกันแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ปาริชาติ โชคพิพัฒน์ (2540, หน้า 14) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิด สร้างสรรค์ และช่วยให้เกิดพัฒนาการทุก ๆ ด้าน และ กรมวิชาการ (2543, หน้า 41) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้อุบัติการณ์การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อหา คำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันค้นหาข้อมูลให้มาก คิดวิเคราะห์และเกิดการ ดัดสินใจ นลินี บำเรอราช (2542, หน้า 37) กล่าวว่า การเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการสอนที่กำหนดให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยครูใช้วิธีการต่าง ๆ เป็นตัวกระตุ้น

เทคนิควิธีที่ครูใช้ในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการสอนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้หลายประการ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดแก้ปัญหา กระบวนการทำงาน หรือทักษะกระบวนการ ฯลฯ รวมทั้งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียน จึงทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ เสาวโค (2543) ศุภกัญญา รอดเดช (2543) ไตรรัตน์ สงเอียด (2544) นงเยาว์ ศรีประคู้ (2546) และ โสพันธ์ ชัดติยะราช (2548) ที่เกี่ยวกับเรื่องร้อยกรอง ต้องใช้กระบวนการฝึกอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ เพื่อให้เกิด ความรู้ ทักษะ และความชำนาญ ทำให้ความสามารถทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี นณิโกศล (2540) สัมเวียน ปิ่นะกาลัง (2540) นาฎยา ปั่นอยู่ (2543) และ นิสารัตน์ ชื่นใจ (2544) ที่ดำเนินการวิจัยโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัย พบว่า เครื่องมือมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานเช่นเดียวกัน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง ซึ่งพิจารณาจากคะแนนความสามารถในการเขียนร้อยกรองของนักเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 16.1 หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 91 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ชุดกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัยมีโครงสร้างชัดเจน ประกอบด้วยคู่มือชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ บัตรความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ กิจกรรม เกณฑ์การประเมินกิจกรรม มีการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากบทเรียนที่เรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยกันคิด สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนที่มีความสามารถสูงก็จะช่วยนักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่า สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันได้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับความหมายที่ ทิศนา แจมมณี (2534, หน้า 1-12) ได้กล่าวถึงชุดกิจกรรมไว้ว่า เป็นชุดการเรียนการสอนที่มีรูปแบบการฝึกทักษะ ที่สามารถสนองความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน โดยกำหนดเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ แฟรงค์ และจอห์นสัน (Frank & Johnson, n.d. อ้างถึงใน รัชณี จันทร์เล็ก, 2541, หน้า 11) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้การเรียนสำเร็จ สมาชิกในทีมจะมีงานที่ต้องเรียน โดยช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหา และมีความก้าวหน้าไปด้วยกัน ชุดกิจกรรม

การเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองเป็นชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วยโครงสร้างที่เป็นระบบชัดเจน ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม คำชี้แจงในการจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายของกิจกรรม ความคิดรวบยอด สื่อการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การประเมิน ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการสอนด้วยชุดการสอนของ หลอด ทับศรี (2540) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนตามความต้องการ ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นลินี บำเรอราช (2542, หน้า 37) ปาริชาติ โชคพิพัฒน์ (2540, หน้า 14) และ อนเนก ศิลปนิลมาลย์ (2540, หน้า 60) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่ม ศึกษาความรู้ร่วมกัน ช่วยกันแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร มีความสามารถด้านภาษา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาได้ ดังนั้นความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จึงสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือของ นางเยาว์ ศรีประคู้ (2540) นานญา ปั่นอยู่ (2543) นิสารัตน์ ชื่นใจ (2544) รัชณี มณีโกศล (2540) และ สัตย์เวียน ปิ่นะกาลัง (2540) ที่ดำเนินการวิจัยโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ และผลการวิจัยที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้วิจัยดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งสิ้น

3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ช่วยทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบความสำเร็จ ผู้เรียนได้รับความรู้จากการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ และผู้เรียนคิดว่าการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรองมีคุณค่าต่อผู้เรียน เมื่อผู้เรียนถึงเห็นถึงคุณค่า และประโยชน์ที่ได้รับแล้ว จึงแสดงความรู้สึกรักพอใจในสิ่งที่ได้รับคือ ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เมื่อเกิดความพึงพอใจจึงมุ่ง

กระทำจนประสบความสำเร็จ จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และเจตคติต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิดของ ทริแอนดิส (Triandis, 1971) และแนวคิดทฤษฎีของ พรณี ช.เจนจิต (2538) ที่กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นเรื่องของความรู้สึก ทั้งที่พอใจ และไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างกันไป นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อามัค ไอนี คาโอะ (2541) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษ และเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กล่าวโดยสรุป จากผลการวัดเจตคติของนักเรียนหลังเรียน นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรม โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการเรียนการสอนต่อไปได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับช่วงชั้นที่ 2 จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1. ชุดกิจกรรมนี้เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หากจะนำไปใช้กับช่วงชั้นอื่น ครูผู้สอนควรพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับช่วงชั้น หลักสูตร และความเหมาะสมด้านอื่น ๆ
2. ครูผู้สอนที่จะนำชุดกิจกรรมนี้ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกชุดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อน และตรวจสอบสื่อการเรียนการสอนเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
3. ครูผู้สอนควรบันทึกปัญหาและข้อสงสัยที่นักเรียนซักถาม เพราะถึงแม้ว่าชุดกิจกรรมจะผ่านการปรับปรุงมาแล้วหลายครั้ง แต่อาจมีข้อบกพร่องที่ยังไม่พบจึงควรติดตามผลการใช้เพื่อจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการนำไปใช้ครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมด้านอื่น ๆ ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป
อีกเนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้การสอนเขียนบทร้อยกรอง
โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ จึงควรสร้างชุดกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปอีก เพื่อเป็น
การพัฒนาการเรียนการสอน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยการเรียนรู้โดยวิธีการอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของ
การเรียนการสอน เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านชุดกิจกรรมให้กว้างขวางขึ้น